

Великдень – час святкувати життя!

Білоцерківська міськрайонна газета

Громадська ДУМКА

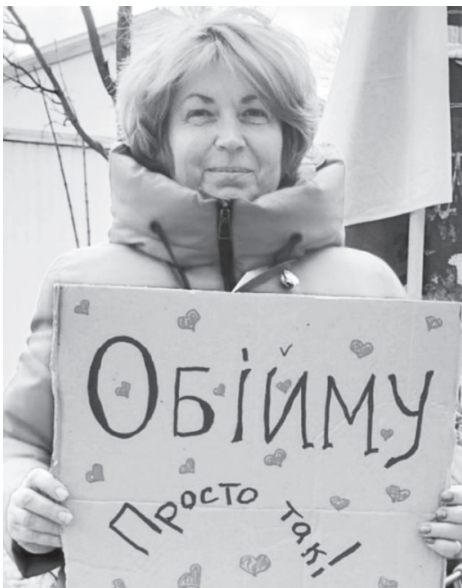
Виходить з 30 серпня 1990 р. № 31-32 (14340-14341), 18 КВІТНЯ 2025 р. Роздрібна ціна 10 грн. 00 коп.

Є люди яскраві, як сонця проміння...

Бачу мету – не бачу перепон. Відома фраза про людей дії. Однак при цьому хтось вагається, прораховує, а хтось просто бере і робить. Бере і робить – це про волонтерське подружжя ОЛЕГА та АЛЛИ ЗАХАРОВИХ. Олег – керівник БФ «Промінь України», Алла – організаторка спільноти «Разом Ми Сила». «Божа воля веде нас дорогою, з якої не втечеш. Її потрібно пройти. Але важливо – як», – це слова одного священника. Захарови йдуть достойно!

Коли починаєш волонтерити, то зійти з цієї дороги вкрай важко. Втомлюєшся, знесилюєшся, але йдеш, бо там, на передньому краї, військові чекають нашої допомоги, нашого захисту і просто уваги. Знайте, вони дуже цінують те, що ми робимо для них у тилу! «Роби, що можеш, там, де ти є», – ці слова, сказані Валерієм Залужним, написав військовий на одному з подарованих нашої спільноті прапорів. Та велика робота, яку робить щоденно сім'я Захарових разом зі створеною спільнотою, – неоціненна. У нас немає багатих донаторів, але написана картина теж складається з маленьких пазлів. Клаптик до клаптика, мазок до мазка, і велика картина загальної допомоги фронту готова. Знаєте, як називають волонтерів, які організували спільноти не з 2014 року, а з початку повномасштабного вторгнення? «Підсніжниками». Але які ж гарні весняні букетики, складені з багатьох квіточок підсніжників!

Алла відчула, що буде велика війна, ще влітку 2021 року. А восени пішла пробувати плести маскувальні сітки.

розраховував, що війна ненадовго. Волонтерство давалося легко. А потім стало ясно, що потрібно налаштуватися на тривалий термін. Потрібно було одночасно працювати, одержувати й відправляти посилки, робити безліч різних справ. А ще на плечі Олега лягло багато домашньої роботи, бо Алла була надзвичайно завантажена волонтерством. Та він розумів важливість підтримки, бо без його чоловічого плеча Алла не змогла б витримати тієї ночі, яку на себе взяла.

Він пожертвував своїм часом, власними інтересами, зрештою, зробив те, що робить вся наша волонтерська сім'я. Й навіть якщо йому дуже важко, відповісти відмовою на ніжні слова дружини: «Олежка, нам потрібно ще сьогодні відправочку зробити», він не може.

Галинка разом з Аллою – із самого початку волонтерської діяльності. «Знайомство з Аллою було як бальзам на душу. Вона ж, наче ясне сонечко! У неї болить серце за всіх і за кожного. Людині Богом дана сила, щоб вона займалася цим усім. Всевишній надихає її, дає витримку, підтримує. А ще завжди поруч Олег, її допомога й підтримка», – розповідає Галя.

А так характеризує Аллу Таня, яка опікується двома локаціями з плетіння маскувальних сіток: «Алла – дуже приємна у спілкуванні, дуже чуйна. Завжди посміхається. За рік, що її знаю, ніколи не бачила її сумною. Вона оптимістка. Наприклад, цей рудий батник, руде волосся асоціюють її з духовним настроєм. Алла свято вірить у тих, хто її оточує, й робить все, що може прискорити нашу перемогу. Справжня патріотка України. Справжній лідер – вмів згуртувати людей».

А Наталочку з локації «Завзяті павучки» волонтерська діяльність Алли надихнула на написання поетичних рядків:

Є люди яскраві, як сонця проміння...
Що гріють, і сяють, і зіцілюють світ –
Вони – немов Янголи, й мають уміння
Притягувати інших людей, мов магніт.
Для них так природно усіх обіймати,
До себе ж вимогливі, з безліччю справ,
Вони намагаються не ображатись,
Простягають руку, коли ти упав.
Вони на питання: «Чи все ти встигаєш?»
Проказують чесно: «Встигаю? – не вір...»
Але, безумовно, легку вдячу мають,
Не люблять конфліктів, сварок, недовір.
Вони переймаються тим, що не в змозі,
На жаль, допомогу надати усім.
Вони поспішають і завжди в дорозі.
І їм для натхнення не треба причин.
Знайомих і друзів в них дуже багато,
Не втратили віри в людей дотепер.
І воїни завжди їм вдячні стократно.
Одне у них спільне ім'я – ВОЛОНТЕР.
Є люди яскраві, як промені сонця...

Віра ДРОЗД

ЩИРО ВІТАЮ ЖИТЕЛІВ БІЛОЦЕРКІВСЬКОЇ ГРОМАДИ ЗІ СВІТЛИМ І ВЕЛИЧНИМ СВЯТОМ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО!

Великдень – це не лише символ перемоги життя над смертю, світла над темрявою, а й нагадування про незламну силу віри, яка завжди жила в серцях українців.

У ці дні ми, як ніколи, відчуваємо потребу в мирі, злагоді та надії. Саме прагнення до миру – споконвічна мета нашого народу, яка сьогодні переживається з нашим спільним боєм та гіркими втратами.

Ми низько вклоняємося нашим захисникам і захисницям – тим, хто зустрічає це свято на передовій, хто щодня стоїть на сторожі нашого спокою і майбутнього. Саме завдяки вам ми можемо молитися рідною мовою, працювати та обіймати рідних. Дякуємо вам за вашу мужність, силу і відданість.

Хай Господь береже кожного українця, дарує нашим воїнам перемогу, Божу вдячу та якнайшвидше повернення додому. А над нашою Україною нехай запанує довгоочікуваний мир.

**З ВЕЛИКОДНЕМ ВАС, ДОРОГІ БІЛОЦЕРКІВЦІ!
ХРИСТОС ВОСКРЕС!**

Володимир **ВОВКОТРУБ**,
секретар Білоцерківської міської ради

Загинув за Україну

У ці надзвичайно важкі дні нам, як ніколи, важливо знати: тих, хто обрав сторону Добра в буремному сьогоднішньому світі, – більше. І тисячі цих людей, взявши зброю до рук, аби той світ врятувати, згорають у пеклі війни. Нині кожен, хто захищає Україну – українця, навіть якщо по крові є сином іншої країни. Тому так болить нам ще одна непоправна втрата...

Біла Церква попрощалася з полеглим на фронті російсько-української війни 35-річним солдатом **Ельшадом ГАСИМОВИМ**. Ельшад Теюб Огли, старший навідник 2-го мінометного взводу мінометної батареї військової частини А 7298, загинув 5 квітня під час виконання бойового завдання поблизу Кіндрашівки на Куп'янському напрямку Харківської області.

СХИЛЯЄМО ГОЛОВИ В СКОРБОТІ. СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ ВОІНУ, ЯКИЙ ПІШОВ У ВІЧНІСТЬ, ОБОРОНЯЮЧИ НАШУ УКРАЇНУ.

Великодні свята й поминальні дні у громаді

Через умови дії правового режиму воєнного стану, аби захистити життя та здоров'я жителів нашої громади та їхню громадську безпеку, на засіданні виконавчого комітету міської ради 8 квітня було ухвалено рішення про організацію проведення Великодніх свят та поминальних днів у нашій громаді.

Так, рішенням передбачено, що Великодні богослужіння 19-20 квітня необхідно здійснювати з дотриманням умов комендантської години, яка діє з 00:00 до 05:00. Проводити святкові служби та освячувати великодні кошики будуть по закінченню комендантської години, тобто після 5 години.

Біля культових споруд мають бути встановлені знаки, що вказують шлях до найближчої захисної споруди, і в разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» духовенство має негайно припинити Великоднє богослужіння, сповістити про це його учасників та організувати їхню евакуацію.

Рекомендовано, за можливості, здійснювати проведення служб «онлайн». Крім того, щоб уникнути скупчення людей, духовенство має рекомендувати своїм вірянам відвідувати кладовища на території Білоцерківської громади після 4 травня.

Заборонено й стихійну торгівлю будь-якими товарами ритуальної приналежності, релігійної атрибутики, квітами, продуктами харчування на прилеглих територіях кладовищ та на кладовищах.

ОСВІТНЯ ГАЛАКТИКА. ЕРА «СОНЯШНИК»

ТАК НАЗИВАВСЯ ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ, ПРИСВЯЧЕНИЙ 100-РІЧЧЮ ЦЕНТРУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ «СОНЯШНИК», РОЗПОВІЛИ ОФІЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА.

«Це не просто дата, не просто подія – це сторінки історії, на яких цікаві зустрічі, цікаві ідеї, цікаві проекти, величезна кількість конкурсів та перемог. «Соняшник» – це місце, де кожна дитина може себе віднайти, розвинути свій потенціал. Ми залюбки спостерігаємо за кожною маленькою зірочкою, яка виростає у неймовірно величезний талант. І ці таланти згодом прославляють нашу країну великими здобутками. Дякуємо всім людям, які писали нашу історію, які пишуть її зараз і які будуть її писати, – так прокоментувала подію директорка закладу Ліля Ляшенко. – Наразі в нас у 171 групі 64 гуртків навчається велика кількість юних талантів – 3200 дітей. І з кожним роком стає більше охочих доєднатися до нас. Нашими випускниками є надзвичайно багато відомих, успішних людей, і ми цим пишаємося. Бажаю всім миру, здоров'я, натхнення. Хай наша творчість і надалі процвітає, а наш «Соняшник» розквітає великими світлими пелюстками».

Присутні на святі дізналися про історію створення закладу, як він розвивався, хто його очолював і які досягнення здобували його учні та колективи.

Привітати «Соняшник» з ювілеєм завітало багато гостей. Щирі слова вітань

звучали від заступника міського голови Катерини Возненко, начальника Білоцерківської районної військової адміністрації Геннадія Сиваненка, начальника управління освіти і науки Юрія Петрика, начальника управління культури і туризму Юлії Ковальської, депутатів міської ради, а також друзів та партнерів закладу.

Під час заходу представники колективу були нагороджені подяками Білоцерківської міської ради, Білоцерківської РВА, управління культури і туризму, отримали цінні подарунки.

Центр позашкільної освіти «Соняшник» за роки свого функціонування виховав тисячі талановитих співаків, танцюристів, художників, науковців, спортсменів – майже кожна дитина, яка увійшла в ці стіни, знайшла себе.

Учасники дійства висловили вдячність усім воїнам, завдяки яким ми можемо жити й плекати українські традиції. Хвилиною мовчання було вшановано пам'ять про загиблих героїв...

На святковому концерті численні творчі номери дарували щедрим на оплески глядачам виванчені всі гуртки «Соняшника». Нехай же наступні 100 років його життя будуть ще цікавішими, ще креативнішими, ще позитивнішими!

Місто компенсуватиме перевезення пільговиків

Під час сесії 9 квітня було затверджено Програму компенсаційних виплат автомобільним перевізникам пасажирів на міських автобусних маршрутах Білоцерківської громади.

За словами заступника міського голови Олександра Поляруша, «виконання заходів Програми підвищить ефективність роботи автотранспортних підприємств та надасть гарантії на право пільгового проїзду відповідно до чинного законодавства.

Раніше пільги мала відшкодовувати держава, наразі вона поклала цю відповідальність на місцевий бюджет. Тож поки що ми затверджуємо відповідну Програму, де визначаємо, які необхідні будуть кошти на реалізацію її заходів. Міська рада ще має провести відповідні заходи для громадськості – обговорити правила, механізм впровадження Програми та порядок компенсації коштів перевізникам. Тільки після цього на сесії будуть виділені кошти для відшкодування таких виплат.

Крім того, проведемо «круглі столи» з обговорення цього питання та пройдемо процедуру затвердження регуляторних актів, а після проведення тендерних закупівель встановимо валідатори,

впровадимо електронний квиток, і аж потім буде надаватися відшкодування».

Попередньо на реалізацію Програми, яка буде фінансуватися з місцевого бюджету, в 2025 році передбачається 30 мільйонів гривень, у 2026 р. – 20 мільйонів.

Секретар міської ради Володимир Вовкотруб так прокоментував це питання:

– Ці цифри приблизні, адже сьогодні не виконуються норми закону щодо відшкодування проїзду пільгових категорій у Білій Церкві. Ми розуміємо, що закінчиться війна і багато військових повернуться додому. І щоб у нас не було питань, чому просять вийти з транспорту або беруть обмежену кількість пільговиків до маршрутного автобуса, потрібно це питання привести у відповідність до законодавства.

На мою думку, відшкодовувати маємо не по розрахунковому тарифу, а через валідацію кожного пільговика за допомогою валідатора. Тож у зв'язку з цим ми будемо розглядати та ухвалювати ще багато рішень. Фактично ця Програма – пусковий механізм, за допомогою якого розпочнуться ці заходи.

За інф. bc-rada.gov.ua

Підтримка комунальних лікарень триває

Під час чергового пленарного засідання депутати міської ради внесли зміни до цільової програми матеріально-технічного забезпечення комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я на 2025 рік, повідомляють офіційні джерела.

▼ Доповідаючи про роботу місцевої влади щодо реорганізації функціонування комунальних лікарень, заступник міського голови Юрій Савчук зазначив:

– Депутатський корпус активно долучився до питання підтримки медичної сфери нашої громади. Певні заходи вже почали реалізовуватися, і лікарі вже помічають позитивні зміни. Зокрема ухвалене рішення щодо реконструкції патологоанатомічного бюро – здійснення необхідної прибудови до приміщення закладу. Крім того, з'ясувалося, що в бюро є ще певна кількість проблемних питань, які потребують вирішення (наприклад, встановлення ліфта).

▼ Депутати акцентували увагу й на питанні якісного функціонування ангиографа в міській лікарні № 1. Маю зауважити, що за 2024 рік на нашому ангиографі було зроблено 58 операцій по стентуванню – лікуванню серцево-судинних хвороб. За січень-лютий 2025 р. здійснили по 2 операції, а в березні – вже 49. Це найбільший показник таких операцій у Київській області, вони безоплатні для пацієнтів, оскільки стенти закуповує лікарня. Тож цей напрямок лікування почав виходити на потужні показники. Ми також сприяли проведенню в лікарні №1 реконструкції реанімаційного відділення, аби медпослуги надавалися якісно і вчасно.

▼ Юрій Савчук також зауважив, що в місцевих закладах охорони здоров'я були змінені керівники. Вони надали своє бачення подальшого розвитку підпорядкованих їм лікарень, враховуючи жорсткі умови

конкуренції з приватними медустановами. Тож поетапно змінюватиметься стратегія функціонування комунальних лікарень таким чином, аби знаходити можливості додаткового наповнення бюджетів установ, оскільки фінансування від НСЗУ не повністю покриває всі потреби.

▼ Отож щодо змін до програми матеріально-технічного забезпечення комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я Юрій Савчук наголосив: «Наші лікарняні заклади пропонують розглянути можливість закупівлі додаткового обладнання, яке стимулюватиме розвиток медичної сфери громади. Тому в рамках вищезазначеної програми пропонується виділити на міську лікарню № 1 кошти для закупівлі обладнання для ЛОР-відділення,

яке дасть можливість проводити операції. А також придбати новий комп'ютерний томограф. Також надійшла й пропозиція відремонтувати комп'ютерний томограф у лікарні № 2. Щоб відновити якісну роботу хірургічних відділень у 2 і 1 лікарнях, ще необхідно придбати лапароскопічні стійки».

▼ Ці пропозиції були внесені до цільової програми, фінансування на вказані заходи будуть передбачені згодом.

Рішення виконавчого комітету Білоцерківської міської ради від 08 квітня 2025 року № 249 «ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРОВЕДЕННЯ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ ТА ПОМІНАЛЬНИХ ДНІВ НА ТЕРИТОРІЇ БІЛОЦЕРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»

Розглянувши пояснювальну записку управління культури і туризму Білоцерківської міської ради від 03 квітня 2025 року № 136, відповідно до підпунктів 2 та 3 пункту «б» частини першої статті 38, статті 40, частини другої статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про правовий режим воєнного стану», статті 23 Закону України «Про поховання та похоронну справу», беручи до уваги Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-IX (зі змінами), враховуючи Порядок проведення масових заходів на території Київської області в умовах правового режиму воєнного стану, затвердженого Протоколом оперативного штабу Ради оборони Київської області від 07 липня 2022 року № 145 та Протоколом засідання оперативного штабу Ради оборони Київської області від 05 червня 2023 року № 200, з метою захисту життя та здоров'я населення, забезпечення громадської безпеки і порядку на території Білоцерківської міської територіальної громади в умовах дії правового режиму воєнного стану виконавчий комітет міської ради вирішив:

1. Духовенству конфесій, розміщених на території Білоцерківської міської територіальної громади та їх релігійним організаціям, які проводять Великодні богослужіння 19-20 квітня 2025 року:

1.1. проведення служб здійснювати з дотриманням умов комендантської години на території Київської області, що введено окремим розпорядженням голови Київської обласної військової адміністрації;

1.2. здійснювати святкові служби та освячувати великодні кошики по закінченню комендантської години (після 05 години ранку);

1.3. біля культових споруд встановити знаки, що вказують шлях до найближчої захисної споруди цивільного захисту (найпростішого укриття);

1.4. під час оголошення сигналу «Повітряна тривога» негайно припинити Великодні богослужіння, сповістити про це його учасників та організувати їх евакуацію згідно заздалегідь розробленої та наочно розміщеної схеми і показників, повідомивши їм місцезнаходження найближчої захисної споруди цивільного захисту (найпростішого укриття);

1.5. за можливості здійснювати проведення служб «онлайн»;

1.6. для уникнення скупчення людей рекомендувати вірянам відвідування місць поховань та кладовищ на території Білоцерківської міської територіальної громади здійснювати в період після 04 травня 2025 року;

1.7. звернутися до громадян через наявні інформаційні ресурси з роз'ясненнями порядку проведення Великодніх богослужінь та освячень, відвідування місць поховань та кладовищ на території

Білоцерківської міської територіальної громади.

2. Відповідальність за безпеку присутніх на заході несуть організатори проведення такого заходу.

3. Обмежити відвідування місць поховань на території Білоцерківської міської територіальної громади працівниками підприємств, установ, організацій усіх форм власності, суб'єктів господарювання та громадян з будь-якою метою в період з 26 квітня по 04 травня 2025 року, крім:

3.1. працівників балансоутримувачів кладовищ, Комунального підприємства Білоцерківської міської ради «Спецкомбінат з надання ритуальних послуг», Комунального підприємства Білоцерківської міської ради «Світанок», Комунального підприємства Білоцерківської міської ради «Комунальник», які безпосередньо працюють на території кладовищ;

3.2. осіб, присутніх на похованні та осіб, які здійснюють ритуальні обряди та заходи перед похованням.

4. Заборонити стихійну торгівлю будь-якими товарами ритуальної приналежності, релігійної атрибутики, квітами, в тому числі штучними, продуктами харчування на прилеглих територіях кладовищ та кладовищах на території Білоцерківської міської територіальної громади.

5. Відвідування кладовищ на території Білоцерківської міської територіальної громади для спомину померлих здійснювати після закінчення дії обмежувальних заходів.

6. Управлінню культури і туризму Білоцерківської міської ради інформувати Київську обласну військову адміністрацію, Білоцерківську районну військову адміністрацію, місцеві органи Національної поліції України, полк патрульної поліції в місті Біла Церква та Білоцерківському районі Управління патрульної поліції в Київській області Департаменту патрульної поліції, місцеві органи Державної служби України з надзвичайних ситуацій про проведення заходів.

7. Комунальному підприємству Білоцерківської міської ради «Муніципальна варта» разом із Білоцерківським районним управлінням поліції Головного управління Національної поліції у Київській області, полком патрульної поліції в місті Біла Церква та Білоцерківському району Управління патрульної поліції в Київській області Департаменту патрульної поліції посилити заходи щодо контролю за виконанням вимог цього рішення.

8. Управлінню комунікацій, інформаційної та цифрової політики Білоцерківської міської ради забезпечити широке інформування населення про прийняте рішення.

9. Контроль за виконанням рішення покласти на заступників міського голови, керуючого справами виконавчого комітету міської ради згідно з розподілом обов'язків.

Володимир ВОВКОТРУБ, секретар міської ради

Білоцерківського рай. нотаріального округу Київської області 02.12.2022 р., р.н. 1781; р.н. 1783; р.н. 1784; р.н. 1788; р.н. 1785; р.н. 1786; р.н. 1789; р.н. 1787.

Я, **Клюшник Олеся Юріївна**, повідомляю про втрату оригіналів договорів купівлі-продажу земельних ділянок сільськогосподарського призначення, посвідчених Дуднік І.В., п.н. Білоцерківського рай. нотаріального округу Київської області 15.12.2022 р., р.н. 1892; р.н. 1895; р.н. 1893; р.н. 1894; р.н. 1896.

Я, **Клюшник Анжела Юріївна**, повідомляю про втрату оригіналів договорів купівлі-продажу земельних ділянок сільськогосподарського призначення, посвідчених Дерун К.А., п.н. Білоцерківського рай. нотаріального округу Київської області 01.11.2022 р., р.н. 1164; р.н. 1162; р.н. 1163.

Я, **Клюшник Анжела Юріївна**, повідомляю про втрату оригіналу договору купівлі-продажу земельної ділянки сільськогосподарського призначення, посвідченого Дерун К.А., п.н. Білоцерківського рай. нотаріального округу Київської області 11.11.2022 р., р.н. 1182.

Я, **Клюшник Анжела Юріївна**, повідомляю про втрату оригіналів договорів купівлі-продажу земельних ділянок сільськогосподарського призначення, посвідчених Дерун К.А., п.н. Білоцерківського рай. нотаріального округу Київської області 30.12.2022 р., р.н. 1313; р.н. 314; р.н. 1317.

Я, **Клюшник Анжела Юріївна**, повідомляю про втрату оригіналів договорів купівлі-продажу земельних ділянок сільськогосподарського призначення, посвідчених Дерун К.А., п.н. Білоцерківського рай. нотаріального округу Київської області 14.01.2023 р., р.н. 44; р.н. 45; р.н. 47; р.н. 46.

Чому на Великдень б'ють у дзвони?

Найперше радісну звістку про Воскресіння Господнє сповістять людям церковні дзвони. Їхній багатоголосий перелив рознесеся над кожним містом і селом, наповнюючи кожну людину надією і любов'ю. Адже звук дзвону – це не тільки приписи богослужбового уставу, а, так би мовити, молитва у бронзі. Недаремно в «чині благословення дзвону» сказано: «Нехай усі, хто чує звуки їх, чи вдень, чи вночі, почнуть славити ім'я Святе Твоє». Саме тому й існує благочестива традиція в часі Пасхальних днів дзвонити у церковні дзвони. В багатьох храмах є звичай бити

свою віру та молитву.

З якого часу відома така традиція?

В церковний вжиток дзвони увійшли на межі IV-V століть. Існує кілька переказів про це. Згідно з одним із них, святий Павлин, єпископ Ноланський (помер 411 р.), у сні побачив польові квіти – дзвіночки, від яких лунали приємні звуки. Після свого сну він звелів відлити дзвони, що мали форму цих квітів.

В Україні поява дзвонів пов'язана із прийняттям християнства у Київській Русі. До речі, церковно-слов'янською мовою «дзвін» – «кампан», від назви римської провінції Кампанії, де почали виливати з міді перші дзвони. Згодом їх виготовляли зі сплаву міді й олова, пізніше до цих металів почали додавати залізо, а в рідкісних випадках і срібло. Перший кам'яний храм Русі – Десятинна церква, побудована святим рівноапостольним князем Володимиром, вже мала свої дзвони. Тому, очевидно, і традиція пасхального безперервного дзвоніння могла зародитися у цей час.

Підготував **Микола ОТИЧЕНКО**

Великодній кошик-2025: скільки витратимо на продукти?

Цьогоріч вартість великоднього кошика зросла майже на третину в порівнянні з 2024 роком. Що до нього входитиме та як змінилися ціни найпопулярніших продуктів, розповість Центр громадського моніторингу та контролю.

ВАРТІСТЬ КОШИКА

Найменший великодній кошик цього року може коштувати на 33% більше, ніж торік: 426 гривень. До його складу увійдуть 3–4 паски за класичним рецептом, десяток яєць, сіль, хрін та свічка. Майже всі товари дорожчали, порівняно з минулим роком. У ціні додали як інгредієнти пасок (приблизно на 34%), так і яйця (подорожчали на 30%) та сіль (коштує на 4,7% більше, ніж торік).

Українцям, які бажають покласти до кошика більше продуктів, доведеться заплатити дорожче. Так, великодній кошик з пасками, яйцями, 400 грамами сиру, півкіло ковбаси та гірчицею коштуватиме 847 гривень. Порівняно із 2024 роком, це зростання на 23%.

А за такий самий кошик з кагором, огірками, помідорами та салом доведеться викласти вже 1185 гривень. Це на 17% більше, ніж торік.

Найбільше змінилися ціни на твердий сир, цьогоріч він дорожчий на 21%. На 20% зросла вартість свинячого ошіяка, який запікають на свято. А от ціни на овочі змінилися на 12–25%.

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ПАСКИ

Головний символ свята також додав у ціні: приготування 3–4 пасок за класичним рецептом цьогоріч коштуватиме на 38,6% дорожче. Найбільше на собівартість цього продукту впливають ціни на вершкове масло (воно за рік додало у ціні 71%), яйця (їхня ціна зросла на 30%) та молоко (подорожчало за рік на 31%). Змінилися ціни і на інші компоненти: додали у вартості борошно, цукор, цукрова пудра та родзинки. Незмінною залишилася тільки вартість дріжджів.

МАГІЯ ПИСАНКАРСТВА...

Напередодні світлого Великоднього свята в бібліотеці № 5 під час особливого майстер-класу панувала атмосфера справжнього чародійства. Ті, хто думав, що розмалювати яйце – це просто, напевно, були приємно здивовані. Для багатьох із нас звичайне куряче яйце стало справжнім порталом!

Учасники поринули в неймовірну подорож – у світ історії, традицій і таємної мови наших пращурів. Кожна нанесена лінія виявилася не просто візерунком, а глибоким посланням, оберегом, благословенням, навіть молитвою, вкладеною з душею.

Учасники майстерки, спочатку невпевнено тримаючи писачок, крок за кроком створювали свої унікальні шедеври. А потім наставала тиша... Моменти зосере-

дженості, коли люди відчують важливість та справжність того, що роблять власними руками.

Завдяки чудовій співпраці ГО «Люди» та UCARE розпис яйця подарував нам не просто цікаве дозвілля, а глибоке занурення в живу українську традицію. Атмосфера була напрохот теплою, наповненою творчістю й натхненням.

Після цього майстер-класу кожен, хто тримав писанку в руках, уже ніколи не подивиться на неї, як на звичайне яйце. Тепер ми знаємо, що вона «говорить», розповідаючи нам про багату культурну спадщину нашого народу.

Майя БОЖЕНКО

Великдень - це світле свято та чудова нагода зібратися всією родиною за щедрим столом

ПАСКА ТРАДИЦІЙНА

Молоко – 0,5 літра, дріжджі свіжі – 60 г, масло – 200 г, цукор – 400 г, яйця – 5 штук, борошно – 1 кг, родзинки – 100 г, цукати – 100 г, ванільний цукор – 1 пакетик, 1 лимон, 1 апельсин.

Для опари підігрійте молоко до кімнатної температури, покришіть у молоко дріжджі. Додайте 200 г цукру та 2 столові ложки борошна. Добре перемішайте. Накрийте рушником або затягніть харчовою плівкою. Поставте в тепле місце приблизно на 20 хвилин – опара має збільшитися вдвічі.

Масло поріжте на дрібні шматочки й залиште, щоб воно стало м'яким. Родзинки і цукати залийте окропом. Відділіть білки від жовтків. Білки збийте до густої піни. Жовтки розітріть з 200 г цукру, що залишився, і ванільним цукром до утворення пухкої світлої маси.

Коли опара збільшилася вдвічі, виливаємо її у велику миску або каструлю, де міситимемо тісто. До опари додайте жовтки з цукром та масло. Поступово підсипайте борошно і замішуйте тісто. Вимішуйте 15-30 хвилин. Накрийте рушником і залиште в теплому місці, щоб піросло.

Злийте воду з родзинок і цукатів, підсушіть і обсипте їх борошном.

На дрібній тертці натріть цедру з лимона й апельсина.

Коли тісто піросло вдвоє, додайте до нього цедру та родзинки з цукатами, вимісіть руками. Обережно частинами додайте збиті білки. Акуратно вмішайте їх у тісто руками і поставте його підійти на 30 хвилин.

Змастіть маслом форми для пасочок. Можете використовувати як металеві багаторазові, так і паперові одноразові форми.

Викладіть тісто у форми так, щоб заповнити лише пів форми. Залиште пасочки підрости майже до верху форми. Не дайте пасочкам зрівнятися з формою, інакше можуть «втікати» при випіканні.

Розігрійте духовку до 170 градусів. Поставте пасочки випікатися. Пекти приблизно 40 хвилин – залежить індивідуально від кожної духовки.

Коли пасочки вирости, зарум'янилися зверху і пройшли тест на «суху шпакку» – дістаньте їх з духовки й залиште вистигати.

Якщо ви не плануєте покривати пасочки солодкою глазур'ю, тоді перед випіканням можете змастити їх жовтком – так шапочки будуть гладкими і лискучими.

Якщо хочете покрити пасочки солодкою глазур'ю, тоді збийте білок одного яйця з кількома краплями лимонного соку й 130-150 г цукрової пудри. Має вийти густа маса – тягуча, як сметана. Якщо маса рідша, вона може не засохнути, і шапочки будуть липкі.

Нанесіть глазур і посипте кольоровими посипками, цедрою, сухофруктами чи цукатами. Усім, що нафантазуєте.

РУЛЕТКИ З ГРИБАМИ

М'якоть свинини – 1 кг, печериці – 400 г, цибуля – 1 шт., сир твердий – 100 г, молоко (або вершки) – 250 мл, чебрець – 10 г, сіль, перець чорний мелений – за смаком, олія (для смаження).

Свинину нарізати порційно. Відбити кожен шматок м'яса з обох боків. Посолити та поперчити, можна додати улюблену приправу. Залишити м'ясо трохи промариноватися.

Печериці та цибулю нарізати кубиками, обсмажити до м'якості. Додати сіль і перець. Сир нарізати брусочками.

На м'ясо викласти трохи грибною начинки, покласти шматочок сиру. Загорнути м'ясо у рулетик. Скріпити краї зубочистками.

Обсмажити рулетики на олії по 2-3 хвилини з усіх боків. Викласти їх у форму для запікання. Влити молоко (вершки), покласти гілочки чебрецю. Накрити форму фольгою та відправити в розігріту до 170°С духовку на 25-30 хвилин.

РЕБРА В ТОМАТНО-СОЄВОМУ СОУСІ

Ребра свинячі – 1 кг, яблуко велике – 1 шт., томатний соус – 100 г, цукор – 1 ст. л., соєвий соус – 3 ст. л., сіль, перець – за смаком, кориця мелена – 0,5 ч. л. (можна менше), часник сухий – 0,5 ч. л., паприка копчена – 1 ч. л., лимонний сік – 1-2 ст. л.

Яблуко почистити від шкірки та серцевини, нарізати досить великими кубиками. Поставити його в мікрохвильовку на 6-10 хвилин, потім розім'яти виделкою до стану пюре. Або можна запекти в духовці до готовності й натерти на дрібній тертці.

В окремій ємності змішати томатний та соєвий соуси, цукор, сіль, перець, корицю, сухий часник, паприку, лимонний сік та яблучне пюре. Помістити помиті, обсушені реберця у маринад. Добре перемішати, залишити мариноватися щонайменше на годину.

Викласти реберця у форму для запікання, полити маринадом та накрити фольгою. Поставити в духовку й запікати годину при температурі 180-200°С. Потім слід зняти фольгу, ввімкнути конвекцію і запікати ще 30 хвилин до рум'яної скоринки. При цьому періодично треба поливати ребра соком, що утворився.

КРОЛИК З РОЗМАРИНОМ

Кролик, домашній майонез – 2 ст. л., сметана – 3 ст. л., часник – 4 зубчики, вустерський соус – 2 ст. л., гірчиця із зернами – 2 ч. л., олія – 2 ст. л., прованські трави, мелений перець, сіль – за смаком, розмарин – 1 гілочка, молоко – 1 склянка.

Кролика поріжте на великі порційні шматочки. Залийте молоком і залиште на ніч в прохолодному місці.

Змішайте в мисці майонез, сметану, натертий часник, вустерський соус, гірчицю, олію і сіль. Натріть цією сумішшю м'ясо кролика. Залиште мариноватися ще на 3 години.

Посипте м'ясо прованськими травами і меленим перцем, додайте розмарин. Покладіть у пакет для запікання разом із соусом. Міцно зав'яжіть його та зробіть кілька проколів.

Запікайте при температурі 180 градусів 30 хвилин, потім розріжте пакет і залиште у духовці до появи золотистої скоринки.

Великодні традиції великих українців

Пасха у родинах Івана Франка, Лесі Українки та Василя Стефаника

У НАГУЄВИЧАХ ПЕКЛИ ДВІ ПАСКИ

“Се одно з найбільших, а у нашого народа такі найбільше свято”, – так писав Іван Франко про Великдень. У родині поета це свято дуже шанували й ретельно до нього готувались.

“Приготування розпочиналися ще зі страсного понеділка. У цей день купували все необхідне до свята – продукти, новий одяг, – розповідає Наталя Тихолоз, директорка Інституту франкознавства ЛНУ імені Івана Франка. – У Чистий четвер не прийнято було працювати. У Страсну п’ятницю родина Франка постила “рано аж до закінчення церковної відправи”. Повечерявши у Страсну п’ятницю, наступного разу він ів аж на Великдень”.

Тісто на паски в родині Івана Франка, як і в інших бойківських сім’ях, замішували у п’ятницю. В Нагуєвичах пекли дві паски – велику та її посестру, яку так і називали “сестра пасчина”. Разом з паскою саджали до печі й невеличкі пасочки, які називали перепічками”.

Обов’язково в родині Франка писали писанки або ж фарбували крашанки. Під час розписування писанок не можна було згадувати померлих, бо це, вірили в домі поета, “принесло би смерть тому, хто писанку тоту дістане”.

“У велику суботу завершувалися святкові приготування. Закінчували прибирати хату й біля хати, купалися, приладжували святкову одіж, доварювали скоромні страви на неділю, – каже Наталя Тихолоз. – Коли все було готово, збирали продукти для освячення. До великоднього кошика, який застеляли красивою серветкою, крім паски, клали шинку, ковбасу, сир, писанки, крашанки, масло й обов’язково свічку. Паску несли святити у великому кошику або пасківнику (циліндрична дерев’яна посудина). У Домі Франка у Львові зберігається один такий пасківник”.

Три роки поспіль, у 1875, 1876, 1877 роках, Іван Франко святкував Великдень у Лолині разом з родиною своєї коханої Ольги Рошкевич.

“А ось Великдень 1880 року Франко зустрів у Коломийській тюрмі. Він почувався невимовно самотнім та покинутим. У цей час написав вірш “Христос і хрест”, – каже Наталя Тихолоз. – Тепло сімейного затишку і справжньої великодньої настрій Іван Франко знову відчув у травні 1886-го, коли святкував Воскресіння Христа разом з дружиною Ольгою Хоружинською у Львові. Наступні Великодні святкували в родинному колі, з дітьми. Їх зачаровував процес випікання пасок. До речі, під час замішування тіста та випікання пасок у хаті мало бути тихо – вважалося, якщо хтось заговорить, то паска може “впасти”.

Франки святити паску в церкві Святого Юра. Після служби родина збиралася за столом вдома, Іван Франко як голова сім’ї розділяв між усіма свячені яйця під вигук “Христос Воскрес! Воістину Воскрес!”. Крім традиційних страв, Ольга Франко також готувала на стіл пироги з м’ясною начинкою, пекла медяники”.

НА СВЯТКОВОМУ СТОЛІ – БУДЗ І ЦВІБАК

“У родині Василя Стефаника особливо шанували Різдво та Великдень, тож дотримувались усіх традицій, – каже Олеся Стефаник, правнучка письменника, директорка Центрального державного історичного архіву України у Львові. – Коли в 1914 році померла дружина Василя Стефаника Ольга Гаморак, залишивши його

з трьома малолітніми дітьми, готуватись до свят допомагала Олена Плешкан – рідна сестра Ольги. Фактично Олена заправляла домом і допомагала письменникові виховувати дітей. Вона була дуже доброю господинею. На Великдень готувала чимало страв.

Знаю, що пекла багато пасок. Також вудили м’ясо, яке зберігалось у великій пивниці. На сам Великдень у Стефаника було багато гостей. Мій прадід був дуже гостинним!”

“Перед кожним Великоднем розпочиналися святкові приготування, – каже Марія Косменко, колишня директорка Музею Василя Стефаника. – Напередодні свята до хати Стефаника сходилась родина та навіть сусіди (вочевидь, хотіли допомогти самотньому батьку) й починали генеральне прибирання”.

Після Вербної неділі Олена Плешкан розпочинала розписувати писанки у Стефаниковій хаті. “Привчала до цієї справи й синів Стефаника – Семена, Кирила та Юрка. Писанки розписували воском, а потім фарбували їх у цибулинні та у буряковому відварі. Розписували яйця й чорним кольором. З візерунків на писанках могли бути огірочки, грабельки, паски, церква. Також фарбували крашанки, – каже Марія Василівна. – Напередодні Великодня Олена випікала паски. Також обов’язково пекла цвібак – це солодка випічка з родзинками. Крім того, готувала всілякі копченості – шинку, ковбаси, голубці, узвар. Також на столі мав бути будз – свіжий овечий сир. Василь Стефаник купував його на базарі, бо вдома овець не тримав, а лише корови”.

У ніч з суботи на неділю Василь Стефаник йшов до церкви з кошиком.

“Після служби та освячення родина розпочинала святковий сніданок. Поївши свяченого за столом, співали гаївки та веснянки, – каже Марія Косменко. – Вдень сини Василя Стефаника йшли до церкви, де збиралась молюдь водити хороводи й усіляко забавлятися. З собою обов’язково треба було взяти писанку. Організовували “стукання” яйцями: чия писанка розбилась, той програв і мав віддати свою писанку переможцю. У такий день можна було з цілим кошиком писанок прийти додому! Великдень в оселі Стефаника був наповнений теплом і радістю”.

ГОТУВАЛИ БУЖЕНИНУ І ВАРИЛИ ДРАГЛІ

Великдень у родині Косачів був найулюбленішим святом. Завичай у цей день збиралась уся велика родина. Вже у 13 років Леся Українка пекла паски разом зі своєю сестрою Ольгою.

“Напередодні свят обов’язково треба було прибрати в хаті, – розповідає Марія Чашук, наукова співробітниця Музею Лесі Українки в Колодяжному. – На Великдень пекли багато пасок і мазурки (різновид випічки). На відміну від пасок, мазурки були солодкими, мали овальну чи напівкруглу форму. Їх прикрашали квітами, колосками з тіста. Також на Великдень у родині Косачів обов’язково готували буженину й варили драглі (холодець).

Усі діти в сім’ї Косачів уміли розписувати писанки, але найкраще це виходило саме у Лесі. У своїх спогадах київська подруга поетеси Оксана Старицька-Стешенко згадує таке: “Леся Українка розписувала писанки здебільшого квітами, які вона надзвичайно любила. Її писанки були ніжні, тендітні, без яскравих фарб. У мене дуже довго була писанка, яку Леся подарувала моїй дочці. На ній було намальовано ніжні лілеї. Мені завжди здавалось, що ці лілеї – прообраз самої авторки”.

Через хворобу Лесі Українці часто доводилось відзначати Великдень далеко від дому – в Ялті, в Сан-Ремо (Італія), але напередодні свята поетеса обов’язково надсилала вітальні листівки рідним зі світлими вітаннями та словами “Христос Воскрес!”

Юлія ГОЛОДРИГА

Чому Великдень не в числі?

❖ Для нас, європейців ХХІ століття, багато обставин життя двотисячолітньої давнини в Палестині здаються дивовижними: в людей не було прізвищ, одночасно ходили різні гроші (світські та храмові) тощо. Та найбільш неймовірним є ставлення давніх людей до часу. Юдеї – сучасники апостолів – хоч і ділили вже добу на години, але, відповідно до пори року, години мали різну тривалість. Причому лічили час тригодинними блоками – тричассями; про хвилини чи секунди і гадки не мали. Тривалість місяців не була щороку однаковою, причому їх було то дванадцять, то тринадцять. Протягом доби розрізняли два вечори – перший і другий. Доба починалась із заходу сонця, тобто від дня до дня – в різний час. Календарів було два – світський і церковний, із різною назвою місяців, початок і кінець яких не збігався. Літочислення теж було подвійне: одне для церковних справ, інше – для мирських. Дні тижня не мали назв: казали – перший день (по-нашому неділя), другий день і так далі, а коли наставав сьомий, то казали – відпочинок (по-єврейськи «шабат», звідки й наше слово «субота»). Святкувати суботу – один із найважливіших обов’язків юдея, так само, як і Пасху.

❖ Уже після Христового воскресіння єврейські вчені провели реформу юдейського календаря: він набув більшої сталості, не залежить від погодних умов, і рік став більш постійною величиною. В його основу покладено 12 місячних (а не сонячних) місяців. Тож відношення між юдейським і християнським календарями потребує певних обчислень.

❖ Перші ж християни – а всі вони були євреями – святкували Пасху разом із юдеями. Згодом, коли істинну віру стали приймати і греки, і римляни, й представники інших народів, цей звичай порушився. Різні громади християн виробили свої пасхальні правила, і це спричинило розлад церковного життя. Коли ж християнство стало панівною релігією в Римській імперії, пасхальне питання стало ще й політичним, бо різнобій у святкуванні найголовнішого празника шкодив порядку і спокою в державі. Тож Церква 325 року скликала Перший Вселенський Собор, який ухвалив: Воскресіння Христове святкувати в першу неділю після весняного рівнодення і першого березневого повного місяця, так, щоб християнська Пасха не збігалась із юдейською.

❖ Визначення Великодня було доручено Олександрійській церкві (Єгипет), бо вона мала найкращих учених. І нині Олександрійська православна церква укладає так звані пасхалії – таблиці з визначенням днем Великодня і залезних від нього свят на багато років наперед. Церковні вчені визначають відповідність чисел місяців юліанського (сонячного) року числам місяців місячного року, і християнська Пасха із року в рік святкується в певному порядку з 22 березня по 25 квітня (за старим стилем). Цього ж дотримуються і католицькі церкви східного обряду.

❖ По-своєму обчислює пасхалію римсько-католицька церква, тому Великдень у візантійському і римському обрядах збігається лише в окремі роки.

❖ Пасха Христова – «празник над празниками і торжество із торжеств». Цього дня святкуємо Воскресіння Спасителя, заporуку і нашого майбутнього воскресіння. У Бога ж часу немає, у Нього, як сказано в Біблії, «один день, як тисяча років, і тисяча років, як один день». Тож маємо лише з вірою промовляти: «Христос воскрес!» – «Воістину воскрес!»

Підготував **Микола ОТИЧЕНКО**

	Сайт Shorptik ua	П’ятниця, 18.04		Субота, 19.04		Неділя, 20.04		Понеділок, 21.04		Вівторок, 22.04		Середа, 23.04		Четвер, 24.04	
			ніч +11 день +22		ніч +11 день +22		ніч +10 день +21		ніч +11 день +22		ніч +13 день +22		ніч +13 день +22		ніч +12 день +22

Люди – як квіти, розкриваються не відразу і кожен по-своєму.

Засновник:
ПП “Редакція газети
“Громадська думка”
Редактор **Валентина Храбуст**

Адреса редакції: Київська область,
м. Біла Церква, вул. Партизанська, 18.
Телефони: 6-33-02, (097) 355-12-50.
E-mail: grom.dumka@ukr.net
Надруковано в ТОВ “Білоцерківдрук”,
м. Біла Церква, бульв. Олександрійський, 22.
Газета виходить щоп’ятниці.
Тираж згідно із замовленням.

Розрахунковий рахунок
UA 043348510000000026003174658
в АТ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ
БАНК
Код ЗКПО 13723251
Реєстр. свідоцтво: серія KI № 1739
від 17.01.2019 р.

Матеріали і фотознімки, надіслані до редакції,
не рецензуються і не повертаються.
Думки авторів публікацій у «Громадській думці»
не завжди збігаються з точкою зору редакції.
За достовірність фактів відповідальність несе автор.
За зміст реклами відповідає рекламодавець.
Редакція листується з читачами тільки на сторінках
газети.